

ileri bir geri sürmelidir. Böylece lastikler kavrayarak araba kurtulur.

10. Ve son olarak da, kışın kazalara kötü havalardan çok kaygısız şoförlerin sebep olduğu unutulmamalıdır.

Beklenmeyen Kış Koşulu

Kaygan Yük

Yağmur, kar, buz v.b. gibi çeşitli doğal koşullar yolu kaygan hale getirdiği gibi taşıtların taşıdığı yükler de bazı nedenlerle (Devrilme, delinme, erime ... vb.) yolu kaygan hale getirebiliyor. Örneğin, dondurma taşıyan bir soğuk hava aracı Nice ile Monaco arasındaki kıyı yolu üzerinde devrilmiş ve yola dökülen dondurma sıcak hava yüzünden eriyerek kaymalara sebep olmuştur. O kadar ki taşıtlar saatlerce ve boyu 5 km.'ye varan bir tıkanıklık meydana getirmiştir.

Bu olay da her şeyin ancak "yerinde" olduğu zaman değer kazandığını ve yerini bulmayınca bazan zararlı bile olabileceğini göstermektedir.

ÖNEMLİ NOKTALAR

- Fırtınalı havalarda (tipi, yoğun sis, şiddetli rüzgâr ... v.b.) kabilse yola çıkmayınız.
- Araçta bulundurulması gereken donatımın eksiksiz ve iyice işler durumda olmasına dikkat ediniz.
- Gün battıktan sonra ya da kötü havada, renkli gözlük kullanmayınız.
- Gece yolculuğunda, daha tetik bulununuz.
- Tek farlı bir arabayla karşılaşıncı, kabil olduğu kadar sağa yanaşınız.
- Hemzemin geçit işaretlerine dikkat ediniz.
- Yolculuğunuzu gün kararmadan tamamlamaya çalışınız.
- Görüş koşullarının yeterli olmaması halinde, hızınızı azaltınız.

SUÇ KARŞISINDA BİLİM

Françoise HARROIS - MONIN

Modern toplumlar bugüne kadar eşine rastlanmamış bir hızla ilerlemekte, fakat buna karşın yaşantımızdaki bütün değişmeler suçun artmasına eşlik etmektedir. Bu gerçeği ortaya koyanlar suç bilim (kriminoloji) uzmanlarıdır. Suçun niteliği de değişmektedir : profesyonel gangsterlerin hazırladığı büyük çapta soygunlar yine görülmele birlikte azalmakta, buna karşın ufak soygunlar artmakta ve yaşlı hırsızların yerini gençler almaktadır. Polis en son ve en ince bilimsel yöntemleri uygulamaktadır : elektron mikroskopu ve kütle spektrometre'si yardımı ile moleküler düzeyde ipuçları saptamak olanağı doğmuştur. Bilim bugün büyük suçlarla daha iyi savaşacak durumdadır.

Fransa'da Clermont - Ferrand kentinde toplanan Kriminoloji (suç bilim) Kongresi kapandıktan sonra yayınlanan resmî sonuçlar kamuoyunda haklı bir panik yarattı. 1974 yılı içinde Fransa'da büyüklü küçüklü 1.827.373 suç işlenmişti. Bu sayının içinde adam kaçırma, ırza geçme gibi büyük suçlar yanında bisiklet çalmak, utanma duygularını hiçe sayıcı davranışlarda bulunmak, dolandırıcılık, karşılıksız çek yazmak ve daha bir sürü toplumun fazla aldırmadığı küçük suçlar bulunmaktadır. Uyuşturucu ilaç kaçakçılığı,

kadın ticareti yapmak, kalpazanlık ve benzeri gibi büyük suçları hırsızlık, yankesicilik ve aşırma gibi küçük suçlardan ayırmak gerekmektedir; büyük suçlar insan ve çocukların hayatını, küçük suçlar ise yanlış malları tehlikeye koymaktadır.

Geçtiğimiz yıl dünyada işlenen suçların sayısı % 3,5 artmıştır. Bundan bir yıl önce ise bu artış % 5,24 idi. Demek ki son 2 yıl süresince suçlarda bir azalma görülmüştür. Ne yazık ki bu sayıları 1972 öncesi ile karşılaştırma olanağı yoktur. Çünkü bu sıralarda Suç Etüdüleri Merkezi kullandığı istatistik yöntemleri değiştirmiş ve bazı hafif suçları, örneğin 1000 frank'dan az karşılıksız çek yazmayı suç kavramı dışında bırakmıştır.

Fakat bir nokta kesindir : insanın aklından silinmeyecek kadar büyük suçlar 1974'de ancak % 15,97, 1973'de ise % 19,23 bir artış göstermiştir. Buna karşılık hırsızlık, dolandırıcılık, sahte para sürme, şirketlerin hile yapması gibi suçlar korkunç fazlalaşmış. 1973'de % 6,57 bir artış göstermişken 1974'de % 12,07 artmıştır. Benzer şekilde hırsızlıklarda da önemli bir artış olmuş. 1972'de günde ortalama 2700 hırsızlık yapılırken 1973'de bu sayı 3081 olmuştur. Biraz daha eski tarihlere gidildiğinde altı sene içinde silahlı saldırıların % 547 ve saldırı yolu ile

ve çok üstün silâhlarla donatılmış devletlerin kişisel saldırıları önleyecek birşey yapamayışı üzerinde durmalı mı? Krimnoloji genç bir bilim dalıdır ve elinde araştırma yapacak ve çözüm getirecek para yoktur. İnsan herşeye birden sahip

olamaz ya, hem diğer ülkelerden gelecek saldırılara karşı ülkeni koru, hem de her vatandaşı tek tek saldırıdan korumayı üstlen. Devletin öyle bir mantığı vardır ki bireysel mantık onu anlayamaz.

SCIENCE ET VIE'den
Çeviren: Dr. Selçuk ALSAN

ARKA KAPAK YAZISI :

SON DERECE KÜÇÜK DELİLLER

1944 yılından beri ABD'de Bell laboratuvarları sesin kime ait olduğunu bulan aygıtlar üzerinde çalışmaktadır. Bugün sesi görülür hale getiren bir aygıt geliştirmiş bulunuyorlar (1). Her insanın sesi kendine özgü bir görüntü vermektedir, bu sayede bu aygıtla bir sesin kime ait olduğu bulunabilir. "Alo, kiminle görüşüyorum?" diyen bir sesin verdiği görüntü çok kendine özgüdür (2). Farklı insanların bu cümleyi söylemesi farklı görüntüler vermektedir. Bu bakımdan bu aygıt kimliğini belirtmeden telefon edenleri bulmakta çok yararlı olacaktır (fidve istemek veya şantaj amacı ile telefon etmeler). Fakat aygıtla tamamen güvenilemeyeceğini ileri sürerler de vardır, ayrıca aygıtın fiyatı 35 milyon lira kadardır. Suçluyu bulma laboratuvarında bir flüoresans spektrofotometresi ile bir X ışınları kırınım spektrofotometresi bulunur, bunlarla hem maddelerin yapısal analizi, hem de mineral'lerin nitesel ve nicesel analiz'leri yapılır (3). Suç yerinde bulunan çok küçük metal parçalarının hangi metale ait olduğu söylenebilir, örneğin burada saf olmyan Al görülüyor (4). Elektron mikroskop altında 150.000 kereden fazla büyütülmüş bir kâğıt lifi (5) ve bir insan saç teli görülüyor (6). Bir zarfın üzerindeki parmak izlerini bulmak için vakum (boşluk) ortamında bir metal tozu buharlaştırılır (7), kusursuz parmak izleri elde etmek için parmak ucunun fotoğrafı çekilir (8), bu metot parmağı mürekkepleyerek parmak izi almaktan daha üstün olup onun yerini olmaktadır. İmzasız mektuplarda kullanılan harflerin nereden geldiği elle aranır (9).

EVİMDEKİ DAĞ SIÇANI

L. SKAÇKOVSKAYA

Dağ siçanı Topka yedi senedir evimizde yaşıyor. Bu, insanı şaşırtacak kadar akıllı ve anlayışlı bir hayvandır. Ailenin bütün bireylerine karşı özel bir yakınlık gösterir. Kendisini beslememiz için ricada bulunuşu çok eğlenceli olmaktadır: bize yaklaşır arka ayakları üzerine dikilir ve bacağımıza yaslanır. Sonra yine dört ayak üstüne gelir ve ön ayakları ile bacağımızı tırmalar. Eğer yemini vermekte gecikerseniz tiz çığlıklar atmaya başlar. Arada çok hoşuna giden bir yemek verdiğimizde arka ayakları üstüne dikilir ve sağ ön ayağını havada sallayarak adeta yalvarır: "Daha ver, daha ver".

Dağ siçanımız her yaz yazlığa giden insanlar gibi şehri bırakıp gider. Özgürlüğünü tam anlamıyla kullanır.

Topka sıcak günlerde güneşe uzanarak ısınmaya bayılır. Böyle günlerden biriydi, evden

SİLÂHİN İNCELENMESİ

hırsızlıkların % 426 arttığı görülür. Buna rağmen ağır suçlar bakımından Fransa komşularından daha iyi bir durumdadır; her 1000 kişi başına düşen ağır suçlu sayısı şöyledir : İsveç 78,5, Danimarka 64,5, Batı Almanya 44,2, ABD 41,2 ve Fransa 34,6. İskandinav ülkelerinin yüksek suç oranından yakındığını duyduk mu hiç ? Acaba Alman gazeteleri de Fransız gazeteleri gibi hemen her hafta şöyle başlıklar atıyorlar mı : "Suça karşı savaş", "Korkular ülkesi Fransa". Almanların da Fransızlar kadar suçun artışı karşısında kaygı duydukları gerçektir.

Bütün bu resmî sayılardan çıkarılacak sonuç nedir acaba ? Şu kadarı söylenebilir ki bazılarının sandığı gibi suçlulukta birdenbire büyük bir artış olmamıştır, fakat suç oranı devamlı olarak artmaktadır, olayın üzerinde durulması gerekli ise de ortada paniğe kapılmak için bir neden de yoktur.

Bugün kamuoyunu daha çok ilgilendiren şey suç işlemenin eriştiği yeni boyutlardır. Geçtiğimiz Ekim ayında Clermont - Ferrand'da toplanan Uluslararası Kriminoloji Kongresi'nde özellikle "suç işlemenin modern yönleri" üzerinde duruldu. Kuşkusuz haydutluğun bugünkü durumunda dikkati çeken rehin almalarındaki artıştır. Bir yıl içinde rehin almalarında büyük bir artış olmuş, 1973'de 3 kişi rehin alınmışken 1974'de bu sayı 56'ya yükselmiştir.

Acaba rehin alma "yolundan çıkmış bir toplumun yeni bir icadı" mıdır ? Fransız Kriminoloji Birliği Başkanı Dr. Yves Roumajon bunu şöyle yanıtlıyor : "Adam kaçırap fidye istemek yeni birşey değildir, bir asır kadar önce Fransa'nın güneyinde Tautavel Belediye Başkanı kaçırıldı. 120 yıl kadar önce yine Fransa'da Trabucayres çetesi üç yıl içinde 8 kişi kaçırarak fidye istemişti. 17 yaşındaki Jean Massot'yu kaçırarak 80.000 frank (250.000 TL. kadar) fidye istemişler, dul annesi parayı ödemeyi kabul etmeyince çocuğun önce bir, sonra da öteki kulağını kesmişler ve sonunda çocuğu boğazlamışlardı. Bu olaylar aylarca gizli kalmış ve bir şikâyet üzerine ortaya çıkarak tüm Fransa'da duyulmuştu.

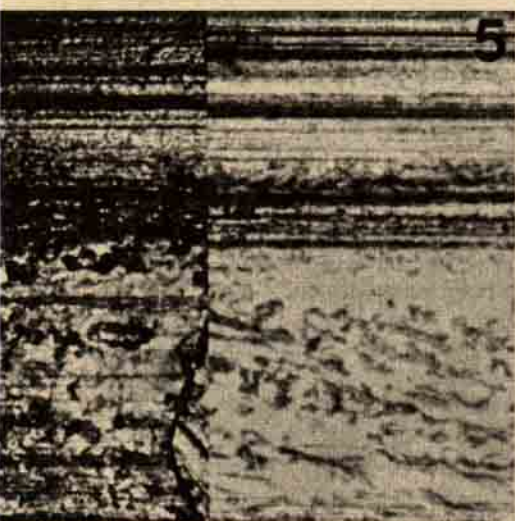
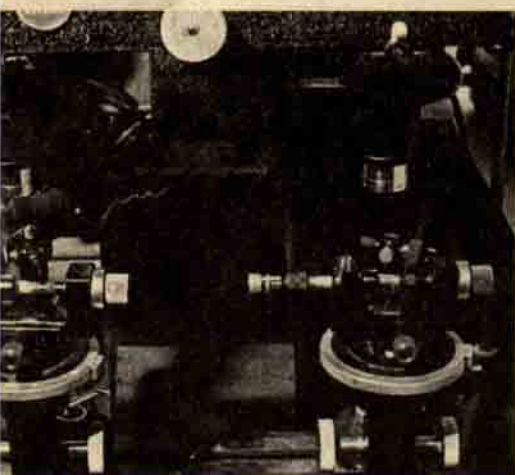
Bugün ise adam kaçırmalar belli bir yerde meydana gelmekte ve herkes olanları anında öğrenmekte ve saati saatine izlemektedir. Halk saldırının her çeşidine karşı gitgide artan bir öfke duymakta, bazı suçların cezasız bırakılmasından, bazılarının ise gizlice cezalandırılmasından artık bıkkınlık duymaktadır. Fransa halkının çoğunluğu örnek olacak derecede ağır cezalar uygulamasını istemektedir.

Gangster çetelerinin işlediği profesyonel suçlar azalırken amatörlerin işlediği suçlar (ki

inayet veya yaralamaların çoğunda kurşunu suç yerinde bulmak olanağı bulunduğu halde silâh bulunamaz. Bazen de bunun tersine soruşturma ve tutuklama sırasında pek çok silâh bulunur. Acaba cinayet sırasında hangi silâhin kullanıldığını nasıl bulmalı ? Bunun için öldürülen kimsenin cesedinden çıkarılan kurşunla şüpheli silâhtan atılan kurşunu karşılaştırmak gerekir. Bu iş suçluyu bulma laboratuvarında yapılır. Nasıl mı ? Oldukça basit. Önce bir uzman pamuk dolu bir sandık içine şüpheli silâhla ateş eder (1), sonra kurşunu sandıktan çıkarır (2), cinayet yerinde bulunan kurşun ile test kurşunu çift mikroskop (30 kere büyütür) altına konular, çift mikroskop her iki kurşunun imgesini yan yana gösterir (4 ve 5). Namluda bulunan yivler kurşun üzerinde çizikler yapar, bu

çizikler sayesinde bir kurşunun hangi tabancadan atıldığı kesinlikle söylenebilir, yalnız kurşunun hedefe çarpma sırasında çok fazla biçim değiştirmemesi gerekir. Demek ki zırlı mermiler bu bakımdan polisin daha işine yaramaktadır, çünkü kurşun mermiler kolayca ezilir. Laboratuvar uzmanları cinayet kurşununun şüpheli silâhtan çıkıp çıkmadığını saptayarak eldeki silâhin cinayet silâhi olduğunu veya olmadığını kanıtlamış olurlar. Bunun için cinayet kurşunu üzerindeki çiziklerle test kurşunu üzerindeki çiziklerin resmi çekilir (5), bu ikisi aynı ise dosyaya bir delil daha geçirilmiş olur. Eğer fişek kovarı bulunabilirse —ki otomatik silâhlarla atışlarda sıkır— ejektör (boş kovanları atan mekanizma), ekstraktör (boş kovan çıkartıcı mekanizma), horoz ve atış kuvveti hakkında çeşitli bilgiler elde edilir ve bazen bunlara dayanarak kullanılmış olan silâhin hangisi olduğu söylenebilir (6).

sıklıkla profesyonellerde olduğu kadar acımasız ve şiddetle işlenmektedir. Sayılar bunu kanıtlıyor : geçen yıl içinde gangster çetelerinin soygunları % 11, dolandırıcılık % 19 ve silâhli soygun % 5 oranında bir azalma göstermiştir. Bu gibi suçlar genellikle sabikalıların işidir.

Fakat yeni bir suç çeşidi doğmaktadır : amatör gangsterlik. Bu suç bütün sosyal tabakalarda görülebiliyor. Birkaç örnek verelim : mahkemelerde bilirkişilik yapan bir mühendis vadesi gelen borçlarını ödeyebilmek için iki kez silâhli soygun yapıyor.

Bir firmanın genel müdürü kumarda bütün servetini kaybettikten sonra çeşitli hırsızlıklar yapan küçük bir çete kuruyor. Bir marangoz eşinin de yardımı ile üç banka soyuyor. Elinde av tüfeği ile bir çiftçi kırların ortasında bir şubeden para nakleden banka direktörünün arabasına ateş açıyor. Bu saydıklarımız 1974 yılında işlenen çeşitli suçlar arasındadır.

1974'de dikkati çeken bir olay da gangsterlik yapanların genç oluşlarıdır : silâhli soygun nedeni ile tutuklananların % 80'i 30 yaşından küçüktü.

Sonuç olarak diyebiliriz ki Fransa'da bugün aşağıdaki nedenlerden dolayı kamuoyu suç karşısında kaygı duymaktadır : haberleşme araçlarının (radyo, gazete v.s.) olayları bir macera romanı anlatır gibi vermesi, amatörlerin işlediği suçların artışı, halkın insan hayatına daha büyük bir değer vermesi.

Gerçekten de Fransa'da suç işleme oranı oldukça yüksektir : Her 1000 vatandaştan 34'ü ağır suç işlemektedir, fakat sayılardan çok suçun nedenleri üzerinde durmak gerekir.

Kriminolog'lara (suç bilim uzmanı) göre gangsterliğin artışı 4 faktör rol oynamaktadır : ilki doğrudan doğruya içinde bulunduğumuz

uygarlığa, ikincisi toplumsal, üçüncüsü ruhsal (psikolojik) ve dördüncüsü biyolojik nedenlere dayanmaktadır.

Batı Avrupa'nın bütün endüstrileşmiş ülkelerinde suç oranı artıyor. Neden ? Bu konuda Uluslararası Kriminoloji Derneği Başkanı Profesör Jean Pinatel şöyle diyor : "Çağımıza damgasını vuran şey bilim ve teknolojinin baş döndürücü bir hızla gelişmesi karşısında toplumun benzeri görülmemiş bir biçimde değişmesidir. Bilim ve teknolojinin ilerlemesi ile kültürümüz, yani düşüncelerimiz, inançlarımız, davranmamız ve tepki göstermemiz arasında bir uçurum doğmaktadır. İnsan devamlı değişen ve hiçbir zaman kararlı olmıyan, çığırından çıkmış bir topluma uyduramamaktadır kendini".

Şurası bir gerçektir ki toplumun çığırından çıkması ve kişilerin kendilerini buna uyduramamaları suç arttırıcı bir etken olmaktadır. Büyük modern kentlerdeki ileri bilim ve teknik düzeyi "insanı değiştiren, yadsıyan (inkâr eden) ve insan biyolojisi'ne karşı çıkan" bir çevre yaratmıştır. Kent kalabalık caddeleri, gürültüleri, işe gidip gelme saatlerinde tıkanan trafiği, tıklım tıklım dolu yeraltı trenleri (metro), insanı kör eden ve biçimsizleştiren neon lambaları ile suç işlemeyi çok arttırmaktadır. 1974 yılı içinde her 1000 kişi başına Paris'te 88, Grenoble'da 77 ve Lille'de 73 suç işlenmişken kırsal alanlarda bulunan Aveyron'da yine her 1000 kişi başına 13, Allier'de 15 ve Gers'de 11 suç işlenmiştir. Kırsal alanın insanları daha az suç işlemektedir, bunda en önemli etken kırsal toplumun yüzyıllardır devam edegelen köklü geleneklere sahip bulunması ve insanların çok genç yaşlarda bu geleneklere saygı duymayı öğrenmesidir. Buna karşın kent toplumu geleneksizdir. Bundan başka endüstrileşmiş ülkelerde sosyal adaletsizliklerin fazla oluşu ve ayrıca mal ve mülk bolluğu aşırı isteklere yol açmaktadır.

Fransa'da suç işlemede rolü olan üç faktör vardır :

Yeni kurulan kentlerde kültürel ve sosyal hayat için olanakların az olması gençlerden oluşan çetelerin doğmasına yol açmaktadır.

Fransa'nın "büyük bir sosyal hastalığı" olan alkolizm bir diğer önemli nedendir.

Fresnes tutukevinde yapılan bir araştırmaya göre insan öldürmelerin % 85'i, yaralamaların % 74,5'u, irza geçmelerin % 65'i ve yangınların % 45'i alkol etkisi altında meydana gelmiştir.

İlaç alışkanlığı ise insanları it kopuğun ortalığı haraca kestiği kötü çevrelere itmekte ve ayrıca alıştığı ilâcı bulamıyanlar hırsızlığa yönelmektedir.

T A B L O : 1
GANGSTERLERİN % 80'i
30 YAŞINDAN KÜÇÜKTÜR

Gangsterlerin	% 11.5'u	20 yaşından küçük
"	% 43.5'u	20 - 25 yaş arasında
"	% 25.5'u	25 - 30 yaş arasında
"	% 11.5'u	30 - 35 yaş arasında
"	% 3.5'u	35 - 40 yaş arasında
"	% 2.5'u	40 - 45 yaş arasında
"	% 2	45 yaşın üstündedir.

Bu yüzdeler silâhli banka soygunlarında tutuklananların ne kadar genç olduğunu kanıtlıyor. Gangsterlerin % 55'i 25 yaşından küçük ve yalnızca % 8'i 35 yaşından büyüktür.

Bu toplumsal ve sosyolojik nedenlere ruhsal nedenleri de eklemek gerekiyor. Profesör Jean Pinatel'e göre ağır suç işleyenlerde şu üç özellik bulunmaktadır : kendilerine büyük önem vermeleri (egocentrism), saldırganlık ve duygusal hayatın körleşmesi. Kendine büyük önem verme 8 yaşına kadar olan bütün çocuklarda normal olarak vardır. Çevresinde sağlam ahlak ölçüleri bulamayan insanlarda bu durum erişkin hayatta da devam eder. "Neyin doğru, neyin yanlış olduğunu kesinlikle öğrenememiş insanlar kendi değer yargılarına dayanmakta ve bu değer yargıları da içinde yaşadığı toplumun ahlak kurallarına her zaman uymaktadır".

Profesör Pinatel bu konuda şöyle diyor : "Saldırganlık bazen insanın birşeyler yapabileceğini kendi kendine kanıtlamak istemesinden ileri gelmektedir. Bu kendini gösterme isteği bir dereceye kadar düşmanlık şeklinde belirler. En şiddetli saldırganlıklar hayal kırıklıklarının ürünüdür. Hayal kırıklıkları bizim tolerans (hoş-görü) gücümüzü azaltır, sakin kalabilmek için gösterdiğimiz çabaları silip süpürür, öfke hatta çılgınca bir öfke şeklinde belirir".

Duygusuz taş gibi bir insan olmak da saldırganlıkta önemli rol oynamaktadır. Washington'da Ulusal Sağlık Enstitüsü sinir - ruh hastalıkları uzmanlarından Dr. James Prescott'un yönettiği bütün deneyler şu sonuca varmıştır : insanlar sevgi ve sevecenlik (şefkat) görmeden yaşarlarsa ve vücutlarının alması gereken zevklerden (örneğin cinsel zevkten) yoksun kalırlarsa suç işlemeye yönelmektedirler. Doğduktan hemen sonra annelerinden ve arkadaşlarından ayrılarak yalnız büyütülen maymunlar erişkin yaşa gelince aşırı saldırgan olmaktadır.

Prof. Prescott bu gerçeği insanlara uygulayabilmek için 400 ilkel kavmin davranışlarını antropologların verdiği istatistik bilgiler açısından inceledi. Şunu buldu ki incelediği kavimlerin dörtte üçünde çocukların üstüne titreniyordu ve bunun sonucu olarak suç, hırsızlık ve saldırı olayları önemsiz denebilecek kadar azdı. Kalan dörtte bir kavimde evlilikten önce kızlığın bozulmaması üzerinde çok duruluyor ve bu şekilde cinsel istekler frenlenmiş bulunuyordu.

Prof. Prescott bundan şu sonucu çıkarıyor : "Cinsel isteklerin gerçekleştirilemiyerek içe atılması çocuklukta bol bol sevgi görmüş insanlarda sevginin bu olumlu etkisini yoketmekte ve suçları artırıcı bir etken olmaktadır".

Prof. Pinatel'in yorumları da Prof. Prescott'un tezini doğrulamaktadır : "Suç işlemede genellikle sorumlu olan faktör çocuk - ebeveyn ilişkilerinin bozukluğu sonucu çocuğun eğitim-

T A B L O : 2

NEDEN KATİL KADINLAR AZDIR

Şu nokta ilginçtir ki kadınlar erkeklerden 10 kere daha az suç işlemektedir ve işledikleri suçlar da farklı cinsdendir. Kadınlar sıklıkla hafif suçlar (hırsızlık) işler, adam öldürmeleri çok enderdir, cinayet işlerse bunu önceden tasarlarlar.

İstatistiklerde öfke, korku v.s. nedeniyle adam öldürmelerine rastlanmaz. Kadınlar genellikle hayatlarında tek bir suç işlerler, malekale karşı erkeklerden sabıkalı çok çıkar ve erkeklerin işledikleri suçlar gitgide daha ağır olmaya meyleder.

Bu noktada bazı yorumlar yapılabilir :

1. Erkeklerin ağır suç işlemeleri daha kuvvetli olmalarına bağlı olabilir. Fakat bir çekici, keskin bir bıçağı, ateşli silâhları veya bir zehiri çocuklar bile kullanabilir.
2. Toplum yapısı kadınları aktif hayatın ve parasal sorumlulukların dışında bıraktığından kadınlar daha az suç işlemektedir. Ancak 1900'ler için geçerli bir görüş....
3. Kadın ve erkek arasındaki biyolojik farklar sözkonusu olabilir, erkeklik hormonu olan testosteron'un saldırganlıkta rol oynadığı iyi bilinmektedir.

den ve sevgiden yoksun büyümesidir. Çocuklukta çekilen acılar kişiliği derin bir şekilde etkilemekte ve suç işleyenlerde prensip olarak böyle mutsuz bir çocukluk bulunmaktadır. Acımasız bir suçlu maskesi ve meydan okuma ardında her zaman gizli bir ruh yarısı vardır, bunu bir doğa yasası kadar kesinlikle söyleyebiliriz".

Amerikalı bay ve bayan Glueck biri suçlu, diğeri suçsuz 500'er kişilik iki genç grubunu incelemişler ve buna çok benzer sonuçlara varmışlardır.

Suçun biyolojik nedeni üzerinde çok tartışılmıştır. Biyolojik etken insanın yakın çevresinden ve toplumdan gelen suça yöneltici etkenlerden bağımsız olarak bir kaza şeklinde ortaya çıkmaktadır : kromozom kusuru (kromozom'lar hücre çekirdeği içinde bulunan ipçik biçiminde kalıtım öğeleridir). İnsan hücrelerinin çekirdeğinde 22 çift kromozom'a ek olarak iki tane de seks kromozomu bulunur : X ve Y kromozomları. Dişilerde iki tane X kromozom'u, erkeklerde bir X ve bir Y kromozom'u bulunmaktadır. Demek ki insan hücresinde toplam olarak 46 kromozom vardır.

T A B L O : 3 ÇEŞİTLİ ÜLKELERDEKİ SUÇ ORANLARI

Ülke	B. Almanya	Avusturya	Danimarka	Fransa	Lüksemburg	Norveç	Senegal	İsveç	Tunus	ABD
Yıl	1974	1974	1974	1974	1974	1973	1974	1974	1974	1973
Suç oranı %	44.19	40.96	64.47	34.62	25.82	21.82	2.51	78.44	10.00	41.76

Bazı insanlar hücrelerinde bir seks kromozomu fazla doğarlar, bu fazla kromozom X veya Y olabilir. Bir X kromozomu fazla olan erkekler (XY yerine XXY) Klinefelter sendromu denen bir hastalık gösterirler : ince uzundurlar, sakalları çok az çıkar, kısırdırlar, üçde birinde cinsel iktidarsızlık vardır. Bu hastalığın toplumda görülme oranı % 0.17'dir (42.000 yeni doğmuş üzerinde yapılan incelemelere göre). Şurası ilginçtir ki 18 yaşından küçükler için olan islah evlerinde bu oran 5 - 10 kere daha büyüktür. Bir X kromozomu fazla olan bu gibi insanların işledikleri suçlar genellikle hafiftir, aşırma veya sıklıkla rastlandığı üzere cinsel kaynaklı suçlar. Bir Y kromozomu fazla taşıyan erkekler çok iri yapılıdır, başka bir özellikleri yoktur. Toplumda bu duruma % 0.15 oranında rastlanır, tutukevlerinde bu oran 10 kere, hatta bazı yazarlara göre 30 kere daha fazladır.

Dr. Quentin Debray'e göre bu durumda suç işleme olasılığı Klinefelter sendromundan daha fazladır. Bir Y kromozomu fazla erkekler sıklıkla büyük saldırılara karışır, cinsel nedenlerle saldırır veya kasten yangın çıkarır (piromani). Olayların çoğunda suç işlemeleri için belli bir neden yoktur, işledikleri suç insana anlamsız gelir. Son zamanlarda Danimarka'da Rysskov Sitogenetik Laboratuvarı'ndan Johannes Nielsen 169 suçluyu incelediğinde Y kromozom'unun kolunun normalden daha uzun olmasına sık rastlandığına dikkati çekti.

Sonuç olarak denebilir ki biyolojik araştırmalar kromozom kusurlarının insanların suça yöneltebileceğini doğrulamaktadır. Fakat şu nokta unutulmamalıdır ki "Seks kromozom durumları XYY ve XXY olduğu halde davranış ve zekâsı tamamen normal insanlar da vardır". Demek ki bu gibi kromozom kusurları yalnız suç işleme olasılığını arttırmakta olup kendi başlarına suç nedeni olmaya yetmemektedir. İnsanın biyolojik yapısı bazen onu suça itmekde ise de bunun önemi aile ve toplumdan gelen suça yöneltici etkenlere göre çok daha azdır.

Toplumunu tamamen yeni bir toplum haline getirmeden ve insanın her dilediğini yapmasına bir sınır koymadan suç nedenlerini yoketmeye olanak yoktur, bunu yapabilmekse zordur, bu bakımdan çabalar suçun sonuçları üzerinde yoğunlaşmıştır : suçlunun bulunması için gitgide daha modern yöntemler uygulanıyor. Bugün

dünyada adli polislerin elinde bulunan bilimsel aygıtlar en güçlü gangsterleri bile korkutacak düzeydedir.

Bundan emin olmak üzere Profesör P. F. Ceccaldi yönetimindeki bir polis laboratuvarını görmeğe gittik. Bu laboratuvarın görevi suçlunun farkında olmadan suç yerine bıraktığı delilleri bulmaktır. Bu deliller soruşturma sonuçları ile birleştirilerek suçlunun tutuklanmasına yardımcıdır. Bu deliller tanık ifadelerinin aksine bilimsel bir kesinlik taşımakta ve karmaşık aygıtlarla elde edilmektedir.

Bilimin suçlunun bulunmasına ne kadar büyük bir katkıda bulunduğunu daha iyi anlamak üzere bir örnek alalım ve suçlunun suç yerinde bıraktığı lekelerin, kırıntıların, ayak ve parmak izlerinin suçluyla bulma laboratuvarında mühendis ve teknisyenlerce nasıl inceden inceye gözden geçirildiğini görelim.

Diyeelim ki yaşlı ve yalnız yaşayan bir kadın evinde yüzleri maskeyle örtülü iki serserinin saldırısına uğrasın (bu tip suça ne yazık ki sık rastlanmakta olup söylediğimiz şey pek de hayal olmayacaktır). Odasındaki iskemlelerden birine bağlanmadan önce yaşlı kadın saldırganların birinin kafasından bir tutam saç koparmayı başarmıştır. Kadını korkutmak üzere saldırganlardan biri havaya ateş eder, sonra bir maymuncukla evdeki çekmeceleri açar. Kadının bütün servetini alıp bahçeden kaçarlar. İki saat sonra komşular yaşlı kadını kurtarır, kadın polis çağırır, polis durumu tutanakla tesbit eder ve delilleri toplar.

Böylece suçluyla bulma laboratuvarına birkaç esmer saç teli, çekmecelerden dökülmüş boya parçaları, bahçedeki kumlu yolun toprağı ve bir kurşun gelir. Kum, saçlar ve boyalar fizik ve kimya bölümlerine, kurşun ise balistik (mermi atış) bölümüne gider. Kurşunun üzerinde yivlerin yaptığı çizikler silâhı bulmaya yardımcıdır ama hemen yapılmıyacaktır.

Buna karşın diğer deliller derhal değerlendirilir. Bahçenin toprağı flüoresans spektrometre'si denen bir aygıtla nicelik ve nitelik bakımından incelenir. Kırınım (diffraksiyon) spektrometre'si yardımı ile maddelerin yapısal analizi mümkündür, bu sayede aynı maddenin farklı şekilleri ayırtedilebilir, örneğin silisyum'un farklı şekillerinden hangisinin sözkonusu olduğu söylenebilir (şekilsiz sileks (çakmak taşı), kuartz, tridimist, kristobalit).

Daha sonra toprak tanecikleri bir elektron mikroskobu altında 150.000 kere büyütülür. Saç da elektron mikroskobu lamellerinden geçer.

Bu şekilde bir saçın boyalı, dalgalı, parazitli (asalaklı), biçim değiştirmiş v.s. olduğu anlaşılır. Boya parçacıkları ise önce mikroskop altında incelenir, sonra gaz kromatografî denen aygıtta çeşitli bölümlere ayrılır, bu bölümler de kitle spektrometre'si denen aygıtla tanınır, böylece boyanın bileşimi bulunmuş olur.

Bir süre sonra polis soruşturması sonunda üç şüpheli tutuklanır. Bunlardan birinin evinde üzerine çok küçük boya parçacıkları yapışmış bir maymuncuk, çok küçük çamur parçaları taşıyan bir çift ayakkabı ve bir tabanca bulunur. Bütün bunlar derhal laboratuvara gönderilerek incelenir. Böylece yaşlı kadının evinde bulunan saçların sanığa ait olduğu, ayakkabılardaki çamurun kadının bahçesindeki toprakla aynı bileşimde olduğu ve maymuncuk üzerindeki boya parçacıkları ile zorlanan dolaplar üzerindeki boyanın aynı olduğu saptanır.

Elde şüpheli bir tabanca olduğuna göre bir çifte mikroskop yardımı ile suç yerinde bulunan kurşun ile şüpheli tabancaya atılan bir kurşun kıyaslanır.

Böylece ipuçları bilim sayesinde delillere dönüşerek suçlunun tutuklanmasını sağlar.

Bu ince araştırma yöntemlerine daha klasik diğer teknikleri de katmak gerekir : kan tahlili, her çeşit izin incelenmesi, mankenler yardımı ile kurşunların izlediği yolun saptanması, kurşunun vurulan giysileri üzerinde bıraktığı izleri belli uzaklıktan atılan bir kurşunun izleri ile karşılaştırarak atış uzaklığının hesaplanması v.s.

Suçlunun bulunması için çalışan bu laboratuvara ek olarak çeşitli zehirlerle uğraşan zehirbilim (toksikoloji) laboratuvarı ve patlamalar, yangınlar v.s. ile uğraşan bir merkez laboratuvarı vardır.

Suçlunun bulunmasında fizik, kimya, biyoloji ve balistiğe ek olarak elektronik beyinler kullanılmaktadır. 1971 Aralık ayından beri suç ve suçlularla ilgili tüm bilgiler İçişleri Bakanlığında bulunan bir elektronik beyine verilmektedir (markası C11 Iris 80). Adli polis bir radyodan bir yağlı boya tabloya, tabancadan saate kadar çalınan herşeyi Iris 80'in belleğine yazdırır. Adli polisin 17 bölgesel merkezinden gelen büyük suçlarla ilgili bilgiler de kodlanıp Iris 80'e verilir. Suçluları fişleyen bu dev makineye günde 4 - 500 konuda yeni bilgi eklenmektedir.

Polis istediği zaman bu elektronik beyinden bilgi isteyebilecektir. Sistemi daha iyi anlamak üzere farklı 4 vaka düşünelim.

— Belleğini kaybetmiş (amnezik) bir adam bulunuyor. Adamın üstündeki giysiler ve eşyalar hakkındaki bilgiyi elektronik beyin haber alma merkezine ileterek sözkonusu kimsenin kim olduğunu derhal bulmak olanağı vardır.

— Şüpheli biri tutuklanmıştır. Ceplerinde bir tabanca ile çok değerli bir saat bulunur. Elektronik beyne sorarak bu tabanca ile saatin çalınmış olup olmadığı bir anda bulunur.

— Birisi bir kadına saldırmıştır. Saldırganın çenesinde büyük bir yara izi vardır. Adli polisin elektronik beyin merkezine bir telefon etmekle polise arananlar arasında böyle bir yara izi taşıyan olup olmadığı derhal anlaşılır.

Bugün adli polisin elinde elektronik beyne bağlı yalnızca 6 ekran vardır. Herde 17 bölgenin her birinde bir ekran bulunacak ve bunlar devamlı olarak Paris'deki ana elektronik beyne bağlanmış olacaktırlar. Ulusal polis de İçişleri Bakanlığında Iris 80 ile çalışmakta olup, çalınan arabalar ve aranan kişiler için elektronik beyinde dosya açmaktadırlar.

Polis işini bitirince olay mahkemeye geçer, Ağır Ceza Mahkemesinin 9 üyesinin kararı bir sanığı giyotine yollayabilir.

Ölüm cezası Avrupa ülkelerinin çoğunda kaldırılmıştır (Fransa, İspanya, Yunanistan ve İrlanda hariç), soru şudur : Ölüm cezası suç işlemekten caydırabilir mi ? Böyle bir olasılık azdır, özellikle bazı suçları, örneğin yaşlı birinin evine giren genç hırsızların onu öldürmesini önleyemez. Bu gibi cinayetler nadiren önceden planlanır, düşünmeden o anda karar verilen cinayetlerdir bunlar. Bu bakımdan suçlular cinayetlerinin sonuçlarını düşünecek durumda değillerdir.

Geçen yılın 3 Ekim günü Beauvais mahkemesi 17 yaşındaki genç Bruno T.'yi ölüme mahkûm ettiyse de Fransa'nın diğer yerlerinde yaşlıların saldırıya uğramalarını önleyemedi.

Vakaların çoğunda ölüm cezası örnek olsun diye verilmekte ise de hiçbir şeye yaramamaktadır.

15. Krimnoloji Kongresinde Fransa Adalet Bakanlığında Jacques Verin şöyle konuşmuştur : "Ölüm cezasına baş vurmak basit görüşleri ve ağır yanlışları temsil etmektedir".

Dünyada suç oranının böyle yavaş fakat devamlı artışı karşısında ne yapmak gerek ? Sinema ve televizyonda gösterilen saldırı filmlerini yasaklamalı mı ? Yaşadığımız toplumun ne biçim bir toplum olduğu üzerinde yeniden düşünmeli

ve çok üstün silâhlarla donatılmış devletlerin kişisel saldırıları önleyecek birşey yapamayışı üzerinde durmalı mı? Krimnoloji genç bir bilim dalıdır ve elinde araştırma yapacak ve çözüm getirecek para yoktur. İnsan herşeye birden sahip

olamaz ya, hem diğer ülkelerden gelecek saldırılara karşı ülkeni koru, hem de her vatandaşı tek tek saldırıdan korumayı üstlen. Devletin öyle bir mantığı vardır ki bireysel mantık onu anlayamaz.

SCIENCE ET VIE'den
Çeviren: Dr. Selçuk ALSAN

ARKA KAPAK YAZISI :

SON DERECE KÜÇÜK DELİLLER

1944 yılından beri ABD'de Bell laboratuvarları sesin kime ait olduğunu bulan aygıtlar üzerinde çalışmaktadır. Bugün sesi görülür hale getiren bir aygıt geliştirmiş bulunuyorlar (1). Her insanın sesi kendine özgü bir görüntü vermektedir, bu sayede bu aygıtla bir sesin kime ait olduğu bulunabilir. "Alo, kiminle görüşüyorum?" diyen bir sesin verdiği görüntü çok kendine özgüdür (2). Farklı insanların bu cümleyi söylemesi farklı görüntüler vermektedir. Bu bakımdan bu aygıt kimliğini belirtmeden telefon edenleri bulmakta çok yararlı olacaktır (fidve istemek veya şantaj amacı ile telefon etmeler). Fakat aygıtla tamamen güvenilemeyeceğini ileri sürerler de vardır, ayrıca aygıtın fiyatı 35 milyon lira kadardır. Suçluyu bulma laboratuvarında bir flüoresans spektrofotometresi ile bir X ışınları kırınım spektrofotometresi bulunur, bunlarla hem maddelerin yapısal analizi, hem de mineral'lerin nitesel ve nicesel analiz'leri yapılır (3). Suç yerinde bulunan çok küçük metal parçalarının hangi metale ait olduğu söylenebilir, örneğin burada saf olmyan Al görülüyor (4). Elektron mikroskop altında 150.000 kereden fazla büyütülmüş bir kâğıt lifi (5) ve bir insan saç teli görülüyor (6). Bir zarfın üzerindeki parmak izlerini bulmak için vakum (boşluk) ortamında bir metal tozu buharlaştırılır (7), kusursuz parmak izleri elde etmek için parmak ucunun fotoğrafı çekilir (8), bu metot parmağı mürekkepleyerek parmak izi almaktan daha üstün olup onun yerini olmaktadır. İmzasız mektuplarda kullanılan harflerin nereden geldiği elle aranır (9).

EVİMDEKİ DAĞ SIÇANI

L. SKAÇKOVSKAYA

Dağ siçanı Topka yedi senedir evimizde yaşıyor. Bu, insanı şaşırtacak kadar akıllı ve anlayışlı bir hayvandır. Ailenin bütün bireylerine karşı özel bir yakınlık gösterir. Kendisini beslememiz için ricada bulunuşu çok eğlenceli olmaktadır: bize yaklaşır arka ayakları üzerine dikilir ve bacağımıza yaslanır. Sonra yine dört ayak üstüne gelir ve ön ayakları ile bacağımızı tırmalar. Eğer yemini vermekte gecikerseniz tiz çığlıklar atmaya başlar. Arada çok hoşuna giden bir yemek verdiğimizde arka ayakları üstüne dikilir ve sağ ön ayağını havada sallayarak adeta yalvarır: "Daha ver, daha ver".

Dağ siçanımız her yaz yazlığa giden insanlar gibi şehri bırakıp gider. Özgürlüğünü tam anlamıyla kullanır.

Topka sıcak günlerde güneşe uzanarak ısınmaya bayılır. Böyle günlerden biriydi, evden

